

รายงานการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

บริษัท บีฟาร์ ออดิท แอนด์ แอดไวเซอร์ จำกัด

สำหรับปี 2563

วันที่ออกรายงาน

10 มีนาคม 2564

รายงานการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

สำนักงานสอบบัญชี	บริษัท บีพีอาร์ ออดิท แอนด์ แอดไวเซอรี จำกัด
สำหรับปี	2563
ช่วงเวลาการตรวจ	วันที่ 22 - 30 มิถุนายน 2563
หนังสือชี้แจงของสำนักงานสอบบัญชี	จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ 22 มกราคม 2564

นางอภิชา พอลเลิศ

ผู้อำนวยการ

ฝ่ายกำกับการสอบบัญชี

10 มีนาคม 2564

อนึ่ง การตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบทานงานทั้งหมดของสำนักงานสอบบัญชีหรือระบุข้อบกพร่องทั้งหมดที่อาจมีอยู่ ดังนั้น รายงานฉบับนี้จึงไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นว่า จะไม่มีข้อบกพร่องอื่นใดนอกเหนือจากที่ระบุในรายงานฉบับนี้

สารบัญ

	หน้า
1. สรุปผลการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี	1
2. ขนาดลูกค้าสอบบัญชีที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	2
3. ประเด็นที่พบจากการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี	2
4. ภาคผนวก 1 - ขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี	6
5. ภาคผนวก 2 - ผลการตรวจกระดษทำการของผู้สอบบัญชีในสังกัด (ไม่เปิดเผย)	7
6. ภาคผนวก 3 - ข้อมูลเชิงสถิติที่เป็นตัวชี้วัดคุณภาพงานสอบบัญชี (Audit Quality Indicators : “AQIs”)	8

1. สรุปผลการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

จากการเข้าตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของบริษัท บีพีอาร์ ออดิท แอนด์ แอคไวเซอร์ จำกัด (“บริษัท บีพีอาร์ฯ”) ผลการประเมินเกี่ยวกับนโยบายและวิธีปฏิบัติโดยรวม รวมถึงการปฏิบัติตามนโยบาย และวิธีปฏิบัติดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

	องค์ประกอบตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1	น้ำหนัก (%)	ผลการประเมิน ปี 2563	ผลการประเมิน ปี 2560
1	ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน (Leadership Responsibilities for Quality within the Firm)	20	ดีมาก (1)	ดีมาก (1)
2	ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (Relevant Ethical Requirements)	15	ดีมาก (1)	ดีมาก (1)
3	การตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้า และงานแต่ละงาน (Acceptance and Continuance of Client Relationships and Specific Engagements)	15	ดีมาก (1)	ดีมาก (1)
4	ทรัพยากรบุคคล (Human Resources)	15	ดีมาก (1)	ดีมาก (1)
5	การปฏิบัติงาน (Engagement Performance)	20	ดีมาก (1)	ดี (2)
6	การติดตามผล (Monitoring)	15	ดีมาก (1)	ยอมรับได้ (3)
คะแนนเฉลี่ย		100	1.00	1.50

จากผลการตรวจในครั้งนี้ แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า บริษัท บีพีอาร์ฯ มีความตั้งใจในการพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีให้ดีขึ้น โดยยังคงรักษาผลการประเมินในหลายองค์ประกอบ ได้แก่ ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง การตอบรับงาน และการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานแต่ละงาน และทรัพยากรบุคคลให้อยู่ในระดับดีมากเช่นเดิมได้ และได้มีการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพตามที่ได้รับข้อสังเกตจากสำนักงานในครั้งก่อนทั้งหมดแล้ว เช่น การปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานสอบบัญชี (Audit Manual) และแบบฟอร์มกระดาษทำการที่เกี่ยวข้อง การปรับปรุงแบบฟอร์มการติดตามผลระบบการควบคุมคุณภาพระดับสำนักงานสอบบัญชี และระดับงานสอบบัญชี เป็นต้น ทำให้ผลการประเมินในทุกองค์ประกอบปรับขึ้นไปอยู่ในระดับดีมาก ความตั้งใจในการปรับปรุงและพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพดังกล่าวนี้ ถือเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่สำนักงานสอบบัญชีอื่น นอกจากนี้ ปัจจัยแห่งความสำเร็จดังกล่าวยังเกิดจากหัวหน้าสำนักงานสอบบัญชีได้ให้ความสำคัญ

กับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับเรื่องคุณภาพเป็นอันดับแรกและได้ดูแลให้พนักงานปฏิบัติตามระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ หากบริษัท บีพีอาร์ฯ พิจารณาปรับปรุงแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณเพิ่มเติมเพียงเล็กน้อยตามข้อเสนอแนะในองค์ประกอบข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และสื่อสารให้ผู้ปฏิบัติงานติดตามผลปฏิบัติงานตามที่แบบฟอร์มการติดตามผลในระดับสำนักงานสอบบัญชีกำหนดอย่างครบถ้วน ดังรายละเอียดที่ปรากฏในหัวข้อ 3.2 ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และข้อ 3.6 การติดตามผล ก็จะทำให้ระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีในภาพรวมของบริษัท บีพีอาร์ฯ มีความสมบูรณ์อย่างมาก และจะส่งเสริมให้บริษัท บีพีอาร์ฯ เติบโตได้อย่างมีคุณภาพ มั่นคง และยั่งยืนต่อไป

นอกจากนี้ จากการที่ภาครัฐมีนโยบายสนับสนุนให้ตลาดทุนเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของภาคธุรกิจทั้งขนาดใหญ่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทำให้จำนวนบริษัทจดทะเบียนมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอย่างมากในอนาคตอันใกล้ บริษัท บีพีอาร์ฯ ซึ่งมีระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีอยู่ในระดับที่ดีมาก จึงมีศักยภาพที่จะเติบโตและสามารถรับงานสอบบัญชีบริษัทจดทะเบียนในจำนวนที่มากขึ้นได้ ทั้งนี้ การเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทุกระดับให้เพียงพอเพื่อรองรับบริษัทจดทะเบียนที่เพิ่มขึ้นนอกจากจะเป็นการสร้างโอกาสทางธุรกิจกับบริษัท บีพีอาร์ฯ แล้ว ยังช่วยสร้างความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่บุคลากรของบริษัท บีพีอาร์ฯ อีกด้วย

2. ขนาดลูกค้าสอบบัญชีที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

บริษัท บีพีอาร์ฯ มีลูกค้าสอบบัญชีที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 4 ราย ซึ่งมีมูลค่าตลาดรวม (“market capitalization”) ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 จำนวน 1,701 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.01 ของมูลค่าตลาดรวม ตามเกณฑ์ของสำนักงานจึงถือว่า งานสอบบัญชีที่บริษัท บีพีอาร์ฯ ให้บริการมีผลกระทบต่อตลาดทุนโดยรวมอยู่ในระดับ “ต่ำ”

3. ประเด็นที่พบจากการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

3.1 ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน (Leadership Responsibilities for Quality within the Firm)

หัวหน้าสำนักงานต้องให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องในการจัดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติเพื่อสนับสนุนวัฒนธรรมภายในสำนักงานสอบบัญชีให้เห็นว่า คุณภาพเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงาน โดยที่ผ่านมา หัวหน้าสำนักงานสอบบัญชีได้สื่อสารนโยบายและวิธีปฏิบัติในเรื่องการควบคุมคุณภาพไปยังพนักงานทุกระดับ รวมทั้งจัดให้มีนโยบายการประเมินผลและการจ่ายค่าตอบแทนที่ส่งเสริมให้หุ้นส่วนและพนักงานให้ความสำคัญกับคุณภาพงานสอบบัญชีแล้ว นอกจากนี้ บริษัท บีพีอาร์ฯ ยังมีกระบวนการจัดสรรงานเพื่อให้มั่นใจว่า หุ้นส่วนแต่ละท่านได้รับงานที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ

และมีเวลาเพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมพนักงานและพัฒนาวิธีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผลการประเมินคุณภาพในเรื่องความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงานของบริษัท บีพีอาร์ฯ อยู่ในระดับที่ “ดีมาก” เช่นเดียวกับผลการประเมินในรอบก่อน

3.2 ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (Relevant Ethical Requirements)

สำนักงานสอบบัญชีต้องจัดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติเพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าสำนักงานสอบบัญชีและบุคลากรของสำนักงานสอบบัญชีปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน โดยที่ผ่านมามีบริษัท บีพีอาร์ฯ มีนโยบายและวิธีปฏิบัติในเรื่องข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณและกระบวนการตรวจสอบความเป็นอิสระ โดยมีการสื่อสารดูแลให้พนักงานรับทราบและถือปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอย่างเข้มงวดแล้ว ทั้งนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. ขอเสนอแนะให้บริษัท บีพีอาร์ฯ พิจารณาปรับปรุงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีที่ได้รับค่าสอบบัญชีจากลูกค้ารายใดรายหนึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับค่าสอบบัญชีทั้งหมด (fee dependency) ให้ชัดเจน โดยอ้างอิงกับข้อกำหนดของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดย International Federation of Accountants (Handbook of the Code of Ethics for Professional Accountants 2018 Edition) รวมทั้งกำหนดแนวทางในการพิจารณาว่ากรณีใดจึงจะถือว่า บริษัท บีพีอาร์ฯ ได้รับค่าสอบบัญชีจากลูกค้ารายใดรายหนึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับค่าสอบบัญชีทั้งหมดอย่าง “มีนัยสำคัญ” เพื่อให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติในเรื่องข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณของบริษัท บีพีอาร์ฯ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.3 การตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานแต่ละงาน (Acceptance and Continuance of Client Relationships and Specific Engagements)

กระบวนการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้สำนักงานสอบบัญชีมั่นใจได้ว่า งานที่สำนักงานสอบบัญชีตอบรับนั้น เป็นงานที่สำนักงานสอบบัญชีมีทักษะ ความรู้ เวลา และทรัพยากรเพียงพอ สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งที่ผ่านมา บริษัท บีพีอาร์ฯ ได้จัดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติในเรื่องการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานแต่ละงานในระดับดีมากอย่างสม่ำเสมอมาโดยตลอด โดยมีการจดบันทึกปัจจัยความเสี่ยงและกระบวนการตอบสนองความเสี่ยงไว้อย่างครบถ้วน และมีการพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าแต่ละรายควบคู่ไปกับการพิจารณาว่าบริษัท บีพีอาร์ฯ มีทรัพยากรบุคคลที่มีทักษะความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และเวลาที่เพียงพอในการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้การพิจารณารับงานเป็นไปอย่างเหมาะสม ทำให้ผลการตรวจในครั้งนี้ บริษัท บีพีอาร์ฯ ยังคงรักษาระบบควบคุมคุณภาพในเรื่องดังกล่าวให้อยู่ในระดับ “ดีมาก” ไว้ได้เช่นเดิม

3.4 ทรัพยากรบุคคล (Human Resources)

นโยบายและวิธีปฏิบัติเรื่องทรัพยากรบุคคลมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้สำนักงานสอบบัญชีมั่นใจได้ว่า สำนักงานสอบบัญชีมีบุคลากรที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และความยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณที่เพียงพอ ซึ่งที่ผ่านมา บริษัท บีพีอาร์ฯ ได้ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกพนักงานที่มีความรู้ความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้การอบรมและพัฒนาพนักงานให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในมาตรฐานวิชาชีพและมีความเข้าใจในธุรกิจที่ตนตรวจสอบ รวมถึงจัดให้มีระบบการประเมินผลที่ให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพ จึงทำให้ผลการประเมินในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับ “ดีมาก” อย่างต่อเนื่อง

3.5 การปฏิบัติงาน (Engagement Performance)

สำนักงานสอบบัญชีต้องจัดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติที่ออกแบบมาเพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และผู้สอบบัญชีได้เสนอรายงานการสอบบัญชีที่เหมาะสมกับสถานการณ์แล้ว ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมา บริษัท บีพีอาร์ฯ ได้ปรับปรุงคู่มือการตรวจสอบและแบบฟอร์มกระดาษทำการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการรวมถึงงานของผู้สอบบัญชีอื่น (group audit) การประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม และแบบฟอร์มการประเมินการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่พบระหว่างการตรวจสอบให้สอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชีแล้ว นอกจากนี้ บริษัท บีพีอาร์ฯ ยังได้ปรับปรุงแบบฟอร์มการสอบทานคุณภาพงานสำหรับผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงาน (EQCR Checklist) ครอบคลุมเรื่องการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของทีมตรวจสอบให้มีความครบถ้วนแล้ว อีกทั้ง signing partner engagement partner ผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงาน และผู้จัดการ ได้มีส่วนร่วมในงานสอบบัญชีอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับปริมาณและความซับซ้อนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้คุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีที่สังกัดบริษัท บีพีอาร์ฯ ในรอบการตรวจนี้ดียิ่งขึ้นอย่างเด่นชัด

ทั้งนี้ จากการตรวจกระดาษทำการของผู้สอบบัญชีในสังกัดบริษัท บีพีอาร์ฯ ในรอบการตรวจนี้พบว่า การปฏิบัติงานโดยภาพรวมเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีแล้ว จึงทำให้ผลการประเมินในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับ “ดีมาก”

3.6 การติดตามผล (Monitoring)

สำนักงานสอบบัญชีต้องจัดให้มีกระบวนการติดตามผลที่ออกแบบมาเพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า นโยบายและวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมคุณภาพนั้นเพียงพอและนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่สำนักงานสอบบัญชีมีกระบวนการติดตามผลที่ดีนั้นจะช่วยส่งเสริมให้สำนักงานสอบบัญชีสามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่สำคัญได้อย่างทันทั่วถึง ส่งผลให้

ระบบควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีดีขึ้น โดยที่ผ่านมา บริษัท บีพีอาร์ฯ ได้ปรับปรุงแบบฟอร์มการติดตามผลในระดับสำนักงานสอบบัญชีให้ละเอียดยิ่งขึ้น ครอบคลุมเรื่องที่สำคัญและมีความครบถ้วนแล้ว เช่น การรับงาน non-audit service สำหรับลูกค้าสอบบัญชี การปฏิบัติตามนโยบายเรื่องการรับงานอื่นของพนักงาน การสอบทานความเพียงพอของการมีส่วนร่วมในงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีและผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงาน (EQCR) เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้ปรับปรุงแบบฟอร์มการติดตามผลระดับงานสอบบัญชีแล้ว เช่น การกำหนดความมีสาระสำคัญในการวางแผนและการปฏิบัติงานสอบบัญชี การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการรวมถึงงานของผู้สอบบัญชีอื่น การประเมินการแสดงผลข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่พบระหว่างการตรวจสอบ เป็นต้น

ทั้งนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. ขอเสนอแนะให้บริษัท บีพีอาร์ฯ สื่อสารให้ผู้ปฏิบัติงานติดตามผลปฏิบัติงานตามที่แบบฟอร์มการติดตามผลในระดับสำนักงานสอบบัญชีกำหนดอย่างครบถ้วน ซึ่งนอกจากจะช่วยส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานติดตามผลสามารถปฏิบัติงานสอบทานในเรื่องที่สำคัญได้อย่างครบถ้วนแล้ว และ还将ช่วยส่งเสริมให้กระบวนการติดตามผลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีส่วนสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้ผลการประเมินระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของบริษัท บีพีอาร์ฯ ในเรื่องการติดตามผลอยู่ในระดับ “ดีมาก” อย่างต่อเนื่อง

4. ภาคผนวก 1 - ขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สช. 39/2553 เรื่อง การให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีในตลาดทุน ลงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2553 กำหนดให้สำนักงานสอบบัญชีที่มีผู้สอบบัญชีในตลาดทุนสังกัดอยู่ต้องมีระบบควบคุมคุณภาพงานที่เพียงพอและน่าเชื่อถือว่าจะสามารถดูแลให้ผู้สอบบัญชีในสังกัดปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชีได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สำนักงานจึงได้เข้าตรวจระบบควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีในตลาดทุนสังกัด เพื่อให้แน่ใจว่า สำนักงานสอบบัญชีมีระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และสามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีได้อย่างมีคุณภาพ

การตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้แน่ใจว่า สำนักงานสอบบัญชีมีระบบควบคุมคุณภาพเป็นไปตามหลักการของ ISQC1 และได้ถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และเพื่อให้สำนักงานสอบบัญชีและบุคลากรของสำนักงานสอบบัญชีปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และผลงานที่ออกโดยผู้สอบบัญชีที่สังกัดสำนักงานสอบบัญชีมีความเหมาะสมตามสถานการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีของบริษัทในตลาดทุน รวมทั้งผู้ลงทุนและสาธารณชนที่ใช้ผลงานของผู้สอบบัญชีได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม

สำนักงานได้ตรวจระบบควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งประกอบด้วยการสอบทานนโยบายและวิธีปฏิบัติของสำนักงานสอบบัญชีที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพงานสอบบัญชี รวมถึงการตรวจการปฏิบัติตามนโยบายและวิธีปฏิบัติดังกล่าว ซึ่งครอบคลุมถึง

1. ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน (Leadership Responsibilities for Quality within the Firm)
2. ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (Relevant Ethical Requirements)
3. การตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานแต่ละงาน (Acceptance and Continuance of Client Relationships and Specific Engagements)
4. ทรัพยากรบุคคล (Human Resources)
5. การปฏิบัติงาน (Engagement Performance)
6. การติดตามผล (Monitoring)

6. ภาคผนวก 3 – ข้อมูลเชิงสถิติที่เป็นตัวชี้วัดคุณภาพงานสอบบัญชี (Audit Quality Indicators : “AQIs”)

AQIs เป็นข้อมูลเชิงสถิติที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีในเบื้องต้น และช่วยให้ผู้บริหารของสำนักงานสอบบัญชีสามารถวิเคราะห์และระบุปัจจัยความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีได้ โดยการนำ AQIs ไปพิจารณาประกอบกับข้อมูลเชิงลึกอื่น ๆ เพื่อที่สำนักงานสอบบัญชีจะสามารถหาวิธีป้องกันหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทั่วถึงและตรงจุด อีกทั้ง AQIs นอกจากจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับสำนักงานสอบบัญชีที่ใช้ประกอบการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีให้คณะกรรมการตรวจสอบแล้ว ยังเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการตรวจสอบในการเริ่มต้นซักถามเกี่ยวกับคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีเพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีที่เหมาะสมกับกิจการ

ตัวเลข AQIs ที่สูงหรือต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับสำนักงานสอบบัญชีอื่นอาจไม่สามารถให้ข้อสรุปได้ทันทีว่าสำนักงานสอบบัญชีนั้นมีคุณภาพมากหรือน้อยกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น เนื่องจากตัวเลข AQIs ที่สูงหรือต่ำไปอาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยแวดล้อมที่ต่างกันของแต่ละสำนักงานสอบบัญชี ดังนั้น ในการพิจารณา AQIs ควรมีการพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะนำ AQIs ไปใช้ในการประเมินคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชี เนื่องจาก AQIs เพียงรายการเดียวไม่อาจสรุปได้ว่าสำนักงานสอบบัญชีนั้น ๆ มีคุณภาพหรือไม่

ทั้งนี้ AQIs ของบริษัท บีพีอาร์ฯ ประจำปี 2562-2563 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย AQIs ของสำนักงานสอบบัญชีในตลาดทุนอื่น (“Non-Big 4”) สรุปได้ดังนี้

1. ชั่วโมงการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสมาชิกอาวุโสในทีมตรวจสอบบัญชี

ตำแหน่ง	ชั่วโมงการปฏิบัติงาน งานสอบบัญชีของ สมาชิกอาวุโส	ชั่วโมงการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสมาชิกอาวุโส คิดเป็นร้อยละต่อชั่วโมงการสอบบัญชีทั้งหมด*	
	บริษัท บีพีอาร์ฯ สำหรับการตรวจสอบงบการเงิน งวดปี 2562	สำนักงานสอบบัญชี กลุ่ม Non-Big 4	
หุ้นส่วนงานสอบบัญชี (partner) ¹	195 - 900	4.72% - 13.83%	3.52% - 13.04%
ผู้สอบทานการควบคุม คุณภาพงานสอบบัญชี (EQCR)	263 - 342	4.38% - 8.05%	1.68% - 4.78%

¹ หุ้นส่วนงานสอบบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบหลักต่องานสอบบัญชี ได้แก่ หุ้นส่วนที่ลงนามในรายงานการสอบบัญชี (“signing partner”) และหุ้นส่วนที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีโดยรวม (“engagement partner”)

ตำแหน่ง	ชั่วโมงการปฏิบัติงาน งานสอบบัญชีของ สมาชิกอาวุโส	ชั่วโมงการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสมาชิกอาวุโส คิดเป็นร้อยละต่อชั่วโมงการสอบบัญชีทั้งหมด*	
	บริษัท ปีฟิอาร์ฯ สำหรับการตรวจสอบงบการเงิน งวดปี 2562	สำนักงานสอบบัญชี กลุ่ม Non-Big 4	
ผู้จัดการงานสอบบัญชี	550 – 1,372	16.84% - 23.28%	9.36% - 25.49%

* สูตรการคำนวณ เท่ากับ จำนวนชั่วโมงการปฏิบัติงานสอบบัญชีของตำแหน่งนั้น / จำนวนชั่วโมงการสอบบัญชีของ
ทีมงานสอบบัญชีทั้งหมด)*100

ชั่วโมงการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสมาชิกอาวุโสในทีมตรวจสอบบัญชี แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วม
ในงานสอบบัญชีของสมาชิกอาวุโสในทีมตรวจสอบบัญชี ได้แก่ Signing Partner Engagement Partner EQCR
และผู้จัดการงานสอบบัญชี ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในระดับที่จะช่วยให้คำแนะนำและดูแล
ให้ทีมงานสอบบัญชีสามารถระบุประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการสอบบัญชีได้อย่างครบถ้วน โดยสามารถวางแผน
และออกแบบวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ระบุไว้ได้อย่างเหมาะสมและตรงจุด เพื่อที่ทีมงาน
สอบบัญชีจะสามารถรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีและสรุปผลเกี่ยวกับประเด็นสำคัญได้อย่างเหมาะสม
ซึ่งจะทำให้รายงานการสอบบัญชีมีคุณภาพและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้งบการเงิน ทั้งนี้ คุณภาพงาน
สอบบัญชีมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเมื่อสมาชิกอาวุโสในทีมตรวจสอบบัญชีมีส่วนร่วมในงานสอบบัญชีมากขึ้น
เนื่องจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีในระดับผู้ควบคุมและสอบทานงานที่ยาวนานทำให้สมาชิก
อาวุโสมีวิจารณญาณในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (“professional skepticism”) ในระดับที่สูง
ดังนั้น หากสมาชิกอาวุโสมีส่วนร่วมในงานสอบบัญชีในระดับที่เพียงพอจะช่วยให้สังเกตเห็นถึงความผิดปกติ
ในขณะปฏิบัติงานตรวจสอบและสามารถให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ทีมตรวจสอบบัญชีได้อย่างทันท่วงที

อย่างไรก็ดี ในการประเมินคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวมอาจจำเป็นต้องพิจารณา AQIs นี้ควบคู่กับปัจจัยอื่น เช่น ลักษณะการประกอบธุรกิจและความซับซ้อนของธุรกรรมทางบัญชีของบริษัทที่ได้รับการสอบบัญชี ประสบการณ์ของหุ้นส่วนและทีมงานสอบบัญชีในการตรวจสอบลูกค้าแต่ละรายหรือแต่ละอุตสาหกรรม ประสบการณ์และการมีส่วนร่วมในงานสอบบัญชีของผู้ที่ทำหน้าที่สอบทานงานขั้นสุดท้ายในระดับรองลงมา การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2. ประสบการณ์ด้านการสอบบัญชี

ตำแหน่ง	จำนวนปีเฉลี่ยของประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชี*	
	บริษัท บีฟอรัฯ ปี 2562 - 2563	สำนักงานสอบบัญชีกลุ่ม Non-Big 4
หุ้นส่วนงานสอบบัญชี (partner)	27	26
พนักงานด้านการสอบบัญชี	3	4

* สูตรการคำนวณ เท่ากับ จำนวนปีของประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของพนักงานแต่ละตำแหน่ง / จำนวนพนักงานด้านการสอบบัญชีทั้งหมดในตำแหน่งนั้น

ประสบการณ์ด้านการสอบบัญชี แสดงให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีของพนักงานแต่ละระดับ ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพและความพร้อมในด้านทรัพยากรบุคคลของสำนักงานสอบบัญชีโดยรวมได้ ทั้งนี้ คุณภาพงานสอบบัญชีมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเมื่อพนักงานในทีมงานสอบบัญชีมีประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีมากขึ้น เนื่องจากผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีจะมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานสอบบัญชี และมี professional skepticism เพียงพอที่จะพิจารณาเนื้อหาสาระที่แท้จริงของรายการบัญชีที่ซับซ้อนหรือรายการที่ต้องใช้ดุลยพินิจ อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาคุณภาพงานสอบบัญชีจากค่าเฉลี่ยประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีของพนักงานแต่ละระดับนี้ ควรพิจารณาควบคู่ไปกับการวิเคราะห์เชิงลึกในระดับแต่ละงานสอบบัญชี โดยงานสอบบัญชีจะมีคุณภาพได้เมื่อสำนักงานสอบบัญชีได้มอบหมายงานที่เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของทีมงานสอบบัญชีแต่ละท่าน ตลอดจนให้เวลาในการปฏิบัติงานที่เพียงพอต่อปริมาณและความซับซ้อนของงาน รวมทั้งมีการสอบทานงานและควบคุมดูแลการปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการสอบบัญชีสูงกว่าอย่างเพียงพอ ประกอบกับการอบรมพัฒนาความรู้ให้พนักงานอย่างต่อเนื่อง

3. อัตราการลาออก

	อัตราการลาออก*	
	บริษัท บีพีอาร์ฯ ปี 2562 - 2563	สำนักงานสอบบัญชีกลุ่ม Non-Big 4
พนักงานด้านการสอบบัญชี	20.00%	22.92%

* สูตรการคำนวณ เท่ากับ จำนวนพนักงานด้านการสอบบัญชีที่ลาออก / จำนวนพนักงานด้านการสอบบัญชีทั้งหมด
ของสำนักงานสอบบัญชี

อัตราการลาออก แสดงให้เห็นถึงความสามารถของสำนักงานสอบบัญชีในการรักษาพนักงานที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในงานสอบบัญชีไว้กับสำนักงานสอบบัญชี การลาออกในสัดส่วนที่สูงเกินกว่าอัตราที่สำนักงานสอบบัญชีคาดการณ์ไว้โดยไม่สามารถสรรหาพนักงานที่มีความรู้และประสบการณ์ในระดับที่ใกล้เคียงกันมาทดแทนอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีได้ ในการพิจารณาคุณภาพงานสอบบัญชีจากข้อมูลสถิติเรื่องอัตราการลาออกจึงควรวิเคราะห์ควบคู่ไปกับข้อมูล AQIs อื่น และข้อมูลแวดล้อมของแต่ละสำนักงานสอบบัญชี รวมทั้งควรวิเคราะห์เชิงลึกไปถึงการลาออกของพนักงานแต่ละระดับ ซึ่งโดยปกติการลาออกของพนักงานที่มีประสบการณ์มายาวนานมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมากกว่าการลาออกของพนักงานที่มีประสบการณ์น้อย ทั้งนี้ สำนักงานสอบบัญชีควรพิจารณาว่า พนักงานที่คงเหลืออยู่มีจำนวนและประสบการณ์เพียงพอต่อการให้บริการอย่างมีคุณภาพแก่ลูกค้างานสอบบัญชีที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่กำลังจะรับงานสอบบัญชีเพิ่มเติมในอนาคตหรือไม่

4. ความทั่วถึงในการดูแลพนักงานด้านการสอบบัญชี

อัตราส่วน*	บริษัท บีพีอาร์ฯ ปี 2563	สำนักงานสอบบัญชี กลุ่ม Non-Big 4
อัตราส่วนของพนักงาน ด้านการสอบบัญชีต่อ หุ้นส่วน (staff/ partner ratio)	4 คน : 1 คน	13 คน : 1 คน
อัตราส่วนของพนักงาน ด้านการสอบบัญชีต่อผู้จัดการ (staff/ manager ratio)	6 คน : 1 คน	8 คน : 1 คน

* สูตรการคำนวณ เท่ากับ จำนวนพนักงานด้านการสอบบัญชี หารด้วยจำนวนหุ้นส่วนงานสอบบัญชี และ
จำนวนพนักงานด้านการสอบบัญชี หารด้วยจำนวนผู้จัดการงานสอบบัญชี)

ความทั่วถึงในการดูแลพนักงานด้านการสอบบัญชี จำนวนพนักงานด้านการสอบบัญชีต่อหุ้นส่วน และผู้จัดการด้านการสอบบัญชี สะท้อนให้เห็นว่า ผู้สอบบัญชีอาวุโสที่มีประสบการณ์สูงมีส่วนเพียงพอที่จะดูแลการปฏิบัติงานของผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่าอย่างทั่วถึงมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ คุณภาพงานสอบบัญชีมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเมื่ออัตราส่วนของพนักงานด้านการสอบบัญชีต่อหุ้นส่วนและผู้จัดการด้านการสอบบัญชีอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งจะทำให้พนักงานที่มีประสบการณ์น้อยกว่าได้รับการดูแลให้คำแนะนำและควบคุมการปฏิบัติงานจากผู้มีประสบการณ์มากกว่าอย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนที่เหมาะสมในเรื่องดังกล่าวของแต่ละสำนักงานสอบบัญชีอาจแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ระบบการบริหารงาน การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงาน กระบวนการจัดการทรัพยากรบุคคล ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้โครงสร้างบุคลากรในแต่ละสำนักงานสอบบัญชีแตกต่างกัน นอกจากนี้ ในการวิเคราะห์ความเหมาะสมของอัตราส่วนดังกล่าว จะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับปริมาณงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีด้วย เช่น จำนวนลูกค้าสอบบัญชี ขนาดและความซับซ้อนของงานสอบบัญชี เป็นต้น ทั้งนี้ หากสำนักงานสอบบัญชีมีจำนวนพนักงานที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชีแล้ว อัตราส่วนจำนวนพนักงานต่อหุ้นส่วนและสัดส่วนจำนวนพนักงานต่อผู้จัดการที่ไม่สูงจนเกินไป จะทำให้หุ้นส่วนผู้สอบบัญชีและผู้จัดการมีเวลาเพียงพอที่จะดูแลและสอบทานงานของทีมงานสอบบัญชีได้อย่างเหมาะสม โดยในการพิจารณาข้อมูลเชิงสถิตินี้ควรพิจารณาไปถึงระดับแต่ละงานสอบบัญชีว่าผู้สอบบัญชีอาวุโสที่มีประสบการณ์สูงมีส่วนร่วมในงานสอบบัญชีมากน้อยเพียงใด รวมทั้งควรพิจารณาไปถึงวัฒนธรรมองค์กรว่ามีช่องว่างระหว่างพนักงานระดับผู้บริหารและพนักงานมากน้อยเพียงใดด้วย อีกทั้งควรพิจารณาอายุงานและประสบการณ์ของพนักงานในแต่ละระดับประกอบกัน ในกรณีที่สำนักงานสอบบัญชีมีหุ้นส่วนด้านการสอบบัญชีจำนวนน้อยราย แต่พนักงานระดับรองลงไปส่วนใหญ่มีประสบการณ์มายาวนานก็อาจมีความเสี่ยงในเรื่องคุณภาพงานสอบบัญชีน้อยกว่ากรณีที่พนักงานระดับต่ำกว่าหุ้นส่วนโดยส่วนใหญ่เป็นพนักงานใหม่ เป็นต้น

5. ความเป็นอิสระในการสอบบัญชี

รอบการประเมินระบบควบคุม คุณภาพงานสอบบัญชี	บริษัท บีฟาร์ฯ ปี 2562	สำนักงานสอบบัญชี กลุ่ม Non-Big 4
Independence testing	ผ่าน	ผ่าน

ความเป็นอิสระในการสอบบัญชี แสดงถึงผลการสอบทานระบบควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีในเรื่องความเป็นอิสระซึ่งอาจทำโดยสำนักงานสอบบัญชี สำนักงานเครือข่าย หรือหน่วยงานภายนอก เพื่อสรุปผลว่า พบประเด็นที่แสดงให้เห็นถึงการขาดความเป็นอิสระโดยผู้สอบบัญชีหรือสำนักงานสอบบัญชีหรือไม่ เนื่องจากความเป็นอิสระเป็นหัวใจสำคัญของการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี การที่ผู้สอบบัญชีหรือสำนักงานสอบบัญชีขาดความเป็นอิสระอาจส่งผลให้การใช้ดุลยพินิจและการแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชีไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม ในการสอบทานระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีในเรื่อง

ความเป็นอิสระโดยปกติจะใช้วิธีการสุ่มสอบทานตามความเสี่ยงและความมีสาระสำคัญ ผลการประเมินความเป็นอิสระที่แสดงอยู่ในตารางข้างต้นจึงไม่สามารถให้ข้อสรุปได้ว่าสำนักงานสอบบัญชีไม่มีประเด็นเรื่องการขาดความเป็นอิสระอื่นใดนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในรายงานฉบับนี้

6. ผลการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่ได้รับจากทีมติดตามผลภายในสำนักงานสอบบัญชี

รอบการประเมินระบบควบคุม คุณภาพงานสอบบัญชี	บริษัท ปีที่อาร์.ฯ ปี 2562	สำนักงานสอบบัญชี กลุ่ม Non-Big 4
ผลการตรวจสอบ	ผ่าน	ผ่าน

ผลการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่ได้รับจากทีมติดตามผลภายในสำนักงานสอบบัญชีถือเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญของคุณภาพงานบัญชี หากสำนักงานสอบบัญชีมีระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่เป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 และมีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าวอย่างเคร่งครัดย่อมมีแนวโน้มว่า งานสอบบัญชีจะมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ในการสอบทานระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีโดยปกติจะใช้วิธีการสุ่มสอบทานตามเกณฑ์ความเสี่ยงและความมีสาระสำคัญ ผลการประเมินระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่แสดงอยู่ในตารางข้างต้นจึงไม่สามารถให้ข้อสรุปได้ว่า สำนักงานสอบบัญชีไม่มีประเด็นข้อบกพร่องที่สำคัญในระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีอื่นใดนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในรายงานฉบับนี้

7. ปริมาณงานสอบบัญชีต่อหุ้นส่วน

อัตราส่วนปริมาณงาน สอบบัญชีต่อหุ้นส่วน	บริษัท ปีที่อาร์.ฯ สำหรับการตรวจสอบงบการเงิน งวดปี 2562*	สำนักงานสอบบัญชีกลุ่ม Non-Big 4
อัตราส่วนของจำนวน งานสอบบัญชีที่เป็นบริษัท จดทะเบียนต่อจำนวน หุ้นส่วนงานสอบบัญชี (Listed company /partner)	1.33 ²	2.68

* สูตรการคำนวณ เท่ากับ จำนวนงานสอบบัญชีที่เป็นบริษัทจดทะเบียน / จำนวนหุ้นส่วนงานสอบบัญชี

² จำนวนงานสอบบัญชีที่เป็นบริษัทจดทะเบียนเท่ากับ 4 งานสอบบัญชี / จำนวนผู้สอบบัญชีในตลาดทุนที่บริษัท บีทีอาร์ฯ มอบหมายให้ตรวจบริษัทจดทะเบียนในปี 2562 3 ท่าน

ปริมาณงานสอบบัญชีต่อหุ้นส่วน แสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนลูกค้านงานสอบบัญชีที่เป็นบริษัทจดทะเบียนของบริษัทจดทะเบียนที่หุ้นส่วนแต่ละท่านรับผิดชอบโดยเฉลี่ย ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสะท้อนให้เห็นถึงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของหุ้นส่วนแต่ละท่านในแต่ละช่วงเวลา การที่ผู้สอบบัญชีมีจำนวนลูกค้าบริษัทจดทะเบียนในความรับผิดชอบมากจนเกินไปอาจทำให้การดูแลคุณภาพงานสอบบัญชีเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีได้ รวมทั้งอาจแสดงให้เห็นว่าหุ้นส่วนและสำนักงานสอบบัญชีไม่มีเวลาเพียงพอที่จะรับงานสอบบัญชีเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ปริมาณงานสอบบัญชีที่เหมาะสมของแต่ละสำนักงานสอบบัญชีอาจแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมของแต่ละสำนักงานสอบบัญชี เช่น ขนาดและความซับซ้อนของลูกค้าสอบบัญชี การลงทุนในทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยในงานสอบบัญชี โครงสร้างผลตอบแทนพนักงานในแต่ละระดับ เป็นต้น ทั้งนี้ ในการพิจารณาคุณภาพงานสอบบัญชีจากอัตราส่วนดังกล่าว ควรพิจารณาเพิ่มเติมในเชิงลึกเรื่อง portfolio allocation ว่า ปริมาณงานสอบบัญชีที่หุ้นส่วนแต่ละท่านรับผิดชอบเป็นเท่าใด สำนักงานสอบบัญชีมีทีมงานท่านอื่นนอกเหนือจากหุ้นส่วนในปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอแล้วหรือไม่ รอบการปิดบัญชีของลูกค้าที่ผู้สอบบัญชีรับผิดชอบเป็นรอบเดียวกันหรือไม่ และนอกเหนือจากลูกค้าบริษัทจดทะเบียนแล้วหุ้นส่วนแต่ละท่านต้องรับผิดชอบงานสอบบัญชีของกิจการนอกตลาดทุนและงานด้านการบริหารจัดการภายในสำนักงานสอบบัญชีมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวมได้